

# Slutsatser från mötet i IMF:s världsråd för bilindustrin

*Dearborn, USA, 8-10 juni 2004*

Bilindustriarbetare och deras IMF-anslutna fackföreningar har fastställt prioriteringar och mål som kräver kollektiva åtgärder, inte enbart som ett svar på de utmaningar som omstruktureringarna i vår industri ger upphov till, utan även för att främja vårt grundläggande fackliga program. Dessa prioriteringar omfattar:

- att förstärka sysselsättningens stabilitet och anställningstryggheten, att skapa arbetstillfällen och att minska arbetstiden
- att öka köpkraften och att uppnå en jämnare inkomst- och förmögenhetsfördelning
- att sörja för en god arbetsmiljö för alla arbetstagare
- att utveckla kompetenserna och att sörja för alla nödvändiga resurser som behövs för utbildning och arbetslivsutveckling
- att bygga upp starka och oberoende fackföreningar som ett avgörande element i arbetet för att skapa rättvisa, pluralistiska och demokratiska samhällen.

Metallarbetare – och arbetstagare överallt – verkar för att främja detta program. Bilindustriarbetare har tack vare sin högre fackliga organiseringsgrad överallt i världen goda möjligheter att agera. Det gör att fackligt organiserade bilarbetare kan hjälpa till att utarbeta en respons till företagens strategier med avseende på dagens globalisering, och ta på sig den avgörande roll som deras fackföreningar har spelat under många årtionden.

Globala bilföretag fortsätter att strukturera om och integrera sina nätverk av produktionskedjor för att öka vinsterna och för att konkurrera, vilket leder till nya utmaningar för arbetstagarna. Aggressiva kostnadsnedskärnings- och rationaliseringsstrategier, som ofta innebär att man lägger ned fabriker, flyttar ut arbete eller hotar att göra det, får allvarliga följder för arbetstagare i branschen. Omstruktureringarna i företagen och i produktionskedjorna har genomförts med hjälp av:

- fusioner och förvärv, och genom avknoppning av verksamheter
- outsourcing och utkontraktering av arbete från en arbetsgivare till en annan
- modifiering av produktionsprocesser, ny teknik och utökade driftstider
- ökat arbetsgivarmotstånd mot den fackliga förhandlingsrätten och mot fackliga landvinningar.

En statlig politik som lägger tonvikten på avreglering, på att motverka förvaltningens skyddande funktion, på privatisering och på liberalisering av handel och investeringar, har lett till den slags flexibilitet som de transnationella företagen älskar. Olika regeringar har använt sig av incitament för att locka investeringar till sina länder, och arbetsgivarna uppmuntrar de budprocesser som detta leder till. Det handlar ibland om en fördärlig konkurrens för att locka till sig investeringar som gör slut på offentliga medel som annars skulle ha kunnat användas för att täcka sociala behov och erbjuda sociala tjänster.

Arbetstagarna och deras fackföreningar fortsätter att drabbas av allvarliga följder på grund av dessa förändringar, inklusive en betydande nedgång i sysselsättningen i industrin, en övergång från fast till tillfällig sysselsättning, och begränsningar av köpkraften. Omstruktureringarna i bilindustrin har fått en löpande karaktär, som leder till en hård press, stress på grund av förändringarna i arbetspraxis och lönesystem, och intensifiering av arbetet. Det hotar också att försvaga fackföreningarnas möjligheter att representera arbetstagarna och främja vårt kollektiva program.

Fackföreningarna måste svara på dessa utmaningar på det nationella, regionala och globala planet genom att inleda diskussioner med arbetsgivare och regeringar, presentera våra krav och mobilisera för att uppnå dem. Att svara på de utmaningar som omstruktureringarna skapar och att skapa en social dimension till globaliseringen betyder att vi måste fortsätta att förstärka och använda oss av IMF:s strukturer för att koppla samma bilindustriarbetare längs de globala produktionskedjorna.

**Arbetsgivarna** måste gå längre än offentliga löften, och göra sitt sociala ansvar till en realitet för arbetstagarna och närsamhällena. Att företagen gör sådana löften, och samtidigt ägnar betydande resurser åt att sätta press på regeringar för att de skall inskränka eller till och med avskaffa regleringar som är i arbetstagarnas, konsumenternas och miljöns intresse, bidrar endast till den ökande allmänna misstron mot företagens intentioner. Arbetsgivarna måste fatta beslut som tar hänsyn till sociala frågor, och inte bara till det begränsade målet att maximera aktieägarvärdet. De måste engagera sig för arbetstagarna och samhällena genom att:

- upprätthålla sysselsättningen och skapa arbetstillfällen, samarbeta för att minska arbetstiderna och begränsa användningen av övertidsarbete
- stoppa och vända övergången från fast till tillfällig sysselsättning
- stödja nya sysselsättningskapande verksamheter och produktteknologier som är sociala och miljövänliga
- sörja för en rättvis kompensation till arbetstagare som berörs av omstruktureringar, samt investera i utbildning och omskolning av arbetskraften.

Att skydda arbetstagarnas rättigheter måste bli viktigare för arbetsgivarna. IMF har en modell till ett internationellt ramavtal för transnationella företag som förpliktar dem till:

- ILOs centrala arbetsnormer
- anständiga löne- och arbetsvillkor
- att utverka dessa två villkor från sina leverantörer.

IMF kommer att fortsätta att verka för förhandlingar om internationella ramavtal med bilindustriföretag för att deras sociala ansvar skall förverkligas, och vi förväntar oss att de samarbetar för att genomdriva uppnådda avtal.

**Regeringarna** måste agera i alla samhällsmedborgares intresse, och inte endast representera de privilegierades och elitens smala företagsintressen. Regleringar som skyddar arbetstagarna och samhällena får inte försvagas eller kullkastas på grund av ett program som syftar till att göra marknadskrafterna viktigare än människornas behov. Arbetstagarna måste ha det inflytande som kommer från att de utövar sin rätt att bilda fackföreningar och sin strejkrätt för att försvara kollektiva intressen, och från att kollektivavtal genomdrivs, något som är avgörande i demokratiska samhällen.

I IMF:s handlingsprogram för 2001-2005 efterlystes en process för att ta fram ett alternativt ekonomiskt program, som kulminerade under centralkommitténs möte i Kapstaden i december 2003 med "IMF:s strategier för en alternativ globalisering", grundad på fyra pelare i ett ekonomiskt program:

- sysselsättning och köpkraft
- reglering av kapitalrörelserna, inklusive en Tobinskatt
- skuldavskrivning för de fattigaste länderna
- reformer av globala styrande institutioner, som Världshandelsorganisationen, Internationella valutafonden och Världsbanken.

Vi uppmanar regeringarna att genomföra detta ekonomiska program för att upprätta den sociala dimension i globaliseringen som behövs för att uppnå en rättvis och hållbar tillväxt. Bilindustriarbetare behöver en industripolitik som upprätthåller sysselsättningen och skapar nya jobb, liksom anpassningsstöd till arbetstagare och industrier som drabbas av omstruktureringar i branschen. Regeringarna och de globala styrande institutionerna måste också stoppa den fördärliga konkurrensen om investeringar som hetsar arbetstagare och samhällen mot varandra. Subventioner till företag, samt lägre arbets- och miljönormer för att locka till sig investeringar tar offentliga medel i anspråk, motverkar arbetstagarnas rättigheter och sänker levnadsstandarden.

**Fackföreningar** världen över som organiserar bilindustriarbetare måste fortsätta att bygga upp strukturer och inrikta verksamheten på att förstärka branschens möjligheter att svara på utmaningarna vi står inför. Detta är avgörande för att vi skall kunna göra framsteg mot våra kollektiva mål, och det innebär att det måste skapas fungerande fackliga band mellan produktionskedjor – inklusive mellan arbetstagare i sammansättnings- och i bildelsanläggningar. Ett sådant arbete pågår redan mellan IMF-förbund på det nationella, regionala och internationella planet. Mot bakgrund av de branschomspännande och globala dimensionerna i utmaningarna vi står inför måste IMF fortsätta att verka för, bidra till och samordna sådana ansträngningar. Ombuden till det 11:e mötet i IMF:s världsråd för bilindustrin uppmanar följaktligen IMF att vidta följande åtgärder:

1. IMF skall underlätta en bättre samordning och en effektivare respons, både på företags- och på branschnivå, genom att främja en löpande utveckling och användning av följande strukturer och arbetsmetoder:
  - a. IMF:s globala koncernråd bör omvandlas till mindre, permanenta, arbetsorgan, som är bättre lämpade för att agera på brådskande åtgärdskrav, för att utveckla och genomföra gemensamma strategier och för att samordna aktioner med regionala organ som representerar arbetstagarna. Vi verkar för att sådana organ skall finansieras av företagen.
  - b. Vi bör övergå till att anordna regionala IMF-möten för bilindustriarbetare för att bidra till att återupprätta globala koncernråd, hjälpa till att bygga upp industriförbundens kapacitet genom att kombinera forum för arbetstagarna på sektor- och företagsnivå, samt bidra till att genomföra prioriteringarna för sektorn i IMF:s handlingsprogram.
2. IMF skall främja ILO:s centrala arbetsnormer med hjälp av internationella ramavtal och solidaritetsansträngningar:
  - a. IMF kommer att samarbeta med medlemsförbunden för att förhandla om internationella ramavtal på grundval av IMF:s modellavtal med bilindustriföretag, och fortsätta det löpande genomförandet och bevakningen av existerande avtal.
  - b. När det förekommer allvarliga kränkningar av de centrala arbetsnormerna skall IMF tillsammans med medlemsförbunden vidta samordnade åtgärder, inklusive att lansera projekt och kampanjer, för att sörja för respekt för arbetstagarnas och de fackliga rättigheterna.
3. Snabba, korrekta och tillgängliga kommunikationer är avgörande för att IMF:s strukturer och verksamheter i bilindustrin skall fungera effektivt på både företags- och branschnivå. Följaktligen:
  - a. IMF åtar sig att fortsätta arbetet som redan inletts för att underlätta kommunikation och informationsutbyte genom att skapa nätverk av medlemsförbund i bilindustrin med hjälp av globala koncernråd, aktionsgrupper och regionala möten för bilindustriarbetare.
  - b. IMF kommer att verka för att i förbindelse med medlemsförbunden kartlägga vilka metoder som fungerar bäst och är lämpligast i våra strategier för kommunikation och informationsutbyte.
4. Det skall ske en kartläggning över var det finns möjlighet att bygga upp fackföreningar och genomföra fackliga verksamheter på platser där bilföretagens investeringar har skapat nya eller växande koncentrationer av arbetstagare, och där det finns möjligheter att stödja fackliga uppbyggnadsverksamheter. För att ett sådant arbete skall fungera krävs det att IMF-förbunden, och särskilt fackföreningar i transnationella företags hemländer, engagerar sig aktivt i arbetet.
5. För att bistå och ge råd till IMF:s sekretariat i de ovanstående frågorna kan det vara till hjälp att bilda tillfälliga arbetsgrupper med en lämplig regional representation av deltagare från IMF-förbund i bilindustrin.
6. IMF kommer att försöka att arbeta i allianser med valda icke-statliga organisationer som delar våra mål om att skydda och främja arbetstagarnas och de fackliga rättigheterna. Det skall ske på ett sätt som överensstämmer med ansträngningarna i IMF-förbund i bilindustrin för att främja strategier för att uppnå en globalisering med en social dimension.